





## Nemška grozodejstva v Velikovicu na Koroškem

V mestu in okolici so oropali Nemci vse zavedne Slovence. Otčinskega gerenta in za našo slovensko stvar velezaslužnega g. Čarfa so tako popolnoma oropali, da je vrli mož zdaj na stara leta popolnoma uničen. Gg. kanonikoma Štihu in Kotniku so vzeli vso njihovo opravo in obleko. V slovenski posojilnici so staro slovensko blagajno razlomili, ali tu niso prišli na svoj račun, ker v isti niso našli denarja. Še večje smolo so imeli nemški vandali pri novi okoliščini: v kateri se nahaja gotovina in sosebno obligacije vojnega posojila. Posrečilo se jim je sicer blagajno od stene na tla spraviti, ali odpreti je niso mogli, zakaj njene debele stene so zmagovito kljubovale nemškemu veleroparjem. Tudi slovenskega krojača g. Potčnika so deloma opleni, ravnotako tudi orožniškega stražmojstra Ledererja in zemljemera g. Kvarda. Nečuvno surovo so pa postopali z na smrt bolnim g. dekanom Čemerjem, ki ni mogel pobegniti. Šestkrat so vdrl v njegovo bolniško sobo in mu strašno grozili. Talo je rekel neki nemški vojak:

— Udarite ga s puškinim kopitom po glavi, saj je že davno visle zaslužil!

Vzeli so mu ves denar, ki ga je imel in popili v kleti nad sto litrov vina. Ko je dekanova gospodinja podivjane nemške vojaške prosila, da bi vsaj toliko vina pustili, da se bo moglo maševati, se je zadržal neki nemški vojak:

— Wir brauchen keine Messe und keine Pfaffen, (mi ne potrebujemo maše in farjev).

Resnici na čast se pa mora priznati, da so te nekateri velikovški nemški veljaki krepko zavzeli za v taki veliki nevarnosti se nahajajočega g. dekana in zabranili, da se mu ni še kaj hujšega pripetilo. Vsa svojo jezo pa so izpraznili nad "Narodno šolo" in župniščem v Šent Rupertu. Škoda je tu tako velika in opustošenje tako veliko, da se ne da popisati. "Narodna šola" je bila Nemcem od nekdaj trn v peti in so napadali pri vsaki priložnosti. Sosebno zdaj se je večkrat čulo iz nemških vrst:

— Narodna šola je kriva, da so jugoslovanske čete zasledile Velikovec, zakaj ona je organizirala slovenski življenjski severni od Drave.

Med divjim krikom so naskočili nemški vojak in oboroženi nemški kantaristi "Narodno šolo", vrgli so proti poslopju tri ročne granate in strašno streljali s puškami. Šolske sestre so do smrti prestrašene zbežale v klet, kot prva žrtev je padla osemnajstletna gojenka in učenka gospodinske šole Rozika Kofler, kmečka hči iz Št. Ana pri Beljaku. Mogla je pridna deklica še v klet leteti, potem se je zgrudila in umrla.

Čez nekaj dni je prišel dekličin oče v Št. Rupert, je dal svojega dragega otroka na pokopališču izkopati in odpeljati truplo domu.

Ko so potem vojak udrli v klet, so jim sestre rekly pogumno:

— Odnehajte vendar, ena žrtev že leži mrtva na tleh, sicer jih bo še več!

Neki nemški vojak je kričal nad sestrami:

— Vi ste otroke poslovenjale, danes je prišel dan plačila!

To se je zdelo celo drugim vojakom odveč in trenutno niso sestram ničesar storili. Za sestre se je zdaj potegnila vrla gospa Novak, soproga orožniškega stražmojstra, ki stanuje v villi tik "Narodne šole", katera je tudi last družbe sv. Cirila in Metoda. Ta je vzela sestre v vilo, in, ko so nemški vojak pozneje tam sestre napadli, je gospa Novak, ki je rojena Nemka iz Gornjega Štajerskega, pogumno stopila pred zbežale vojaške in rekla z vso odločnostjo:

— Le čez moje mrtvo truplo boste mogli sestre napasti, potem pa boste imeli sramoto, da ste nemško ženo umorili!

Tako je gospa Novak rešila ubogim sestram življenje; čez nekaj dni so sestre odpeljali v Št. Andraž v labudski dolini in jih tam v tamnošnem samostanu internirali.

V narodni šoli je trajalo ropanje cela dva dni, prišlo je iz vseh okrajev okolice, celo iz nemških krajev, veliko ljudstva, ki je obnemel z vojakmi oropalo vse v šoli in odpeljalo na avtomobilih in vozovih. — Zdaj je veliko šolsko poslopje popolnoma prazno, le v razredih so še klopi in v internatnih sobah par miz, vse drugo so odvedli roparji. — Najgrše so se vedli naravnost podivjani vovberski nemškutarji. Krasne omare v posvetovalnici z dragocnimi prirodoslovnimi in fizičnimi zbirkami in vsa knjižnica — vse je izginilo, ne vidiš nobene ga razpela, nobene podobe več na stenah, povsod so same gole stene in tla so pokrita s samimi raztrganimi zvezki in knjigami.

Vrhunec je pa divjanje doseglo v šolski kapelici. Krasni izrezljani oltar je silno poškodovan, svečniki so izginili, vsa mašna obleka in mašni kelih so oropani. Šolska dekla Franca Pušl je bila priča, ko je nemški vojak z bajonetom strašno preklinjevalje odprl tabernakelj, vzela ciborij in svete hostije z roko zmečkal. Ko je dekla pobrala nekatere sv. hostije, ki so na tla padle, ji je vojak hostije vzel. Nato je dekla ostanke svetih hostij pobrala in jih sežgala, da jih tako obvaruje nadaljnjega oskrunjevanja.

Ravnotako so oropali tudi šolske telovadnice in na sestriški pristanišči konje, govejo živino in vse prasee. Sestre so izgubile vse imetje in imajo velikansko škodo. Tudi šentpetersko župnišče je popolnoma oropano in so same gole stene. Tudi župnijska cerkev v Št. Rupertu je nekoliko oropana, vendar so dobri farani še pravčasno rešili kelih, monstrance in obleko. Da so ljudje mogli monstrance in ciborij iz tabernaklja rešiti, je v tej skrajni sili neki bivši mašni strežnik vzel spoštljivo sv. Rešnje Telo in svete hostije iz ciborija, dejal jih v snažno ruto in potem vse skupaj sežgal, da se je tako obvarovalo presv. Rešnje Telo onečaščenja. Tudi v okolici so nemški vojak oropali več zavednih slovenskih kmetov, nekatere celo pretepli.

To je tista hvalisana nemška kultura, s katero bi Nemci še nadalje nas koroške Slovence osrečevali. Ali, hvala Bogu, tudi za nas toliko stoletij zatirane koroške Slovence je napočil vstajenja dan.

Vsa škoda samo v velikovški občini znaša dva milijona kron. Na to slavno vlado prosimo, da naj škodo nemudoma da ceniti in z njeglo pomočjo pride oropanim na pomoč! Zdaj je v Velikovicu in okolici vse mirno, zakaj hujšakaši so pobegnili, za red in varnost pa skrbi naše hrabro jugoslovansko vojaštvo.

### AVSTRIJSKA REPUBLIKA.

Pariz, Francija, 12. avgusta. — Ške in zvezne sile sklenile, naj se najvišji svet mirne konference imenuje nova avstrijska vlada. Danes obvestil avstrijsko ministrstvo, da se savi. Dosedaj so nastopili avstrijski

## Thriff is Power BUY W.S.S.

### Dunajski listi o podpisu miru

Vsi dunajski listi so komentirali podpis mirovne pogodbe v Versaillesu, ki da pomenja popoln poraz in nemoč. Tolažijo pa javnost, da bo nemški narod doživel boljše dni, ako bo pridno delal. "N. W. Tagblatt" piše, da se najgroznejša vojna zaključuje z najslabšim mirom. Prej so vedno vojaknožiti se stremeli za tem, da se omogoči mirno življenje sosednjih držav, ki so se sporazumele. Versailleski mir pa ne kaže nobenih takih namenov. Premaganec se nalagajo ponižujoče obveznosti, ki zapirajo pot mirnega, sporazumnega in skupnega življenja.

"N. Freie Presse" piše, da je v Versaillesu podpisani mir mejni kamen v razvoju človeštva. Angliška in Amerika sta postali neomejena gospodarja mnogih sto milijonov, ki žive med zahodom in vzhodom, gospodarja na kopnem in na morju, sodnika med vsemi narodi.

Zmagali so narodi, katerim je postalo kapitalistično naziranje skoro veroizpoved. Težek dan za Nemčijo je za nami. Nemčija je zaigrala vojna ter bila strašno prizadeta. Toda prej, kakor menijo sovražniki, bo postalo stališče Nemčije v svetovnem gospodarstvu močno, kljub pogodbi, ki jo ji je izsilil sam pekel.

"Zeit" piše:

— V istem zgodovinskem kraju, iz katerega je izšlo nemško cesarstvo, so morali polstoletja pozneje pooblašenci nemškega naroda podpisati mirovno pogodbo, ki je prizadela nemški državi najobčutnejše rane. V vsej novejši zgodovini ni primere, da bi se premaganemu narodu naložile take žrtve in taka ponižanja.

Nadalje piše "Zeit" o bodočih nalogah Nemčije ter pozivlja nemško ljudstvo k novemu delu in naglašajo potrebo miru.

"Zeit" in drugi dunajski listi upajo, da bo mir, ki se bo sklenil z Nemško Avstrijo, ugodnejši, zlasti "Reichpost" obeta Dunajčanom Celovec in zatrjuje, da je ententa v resnici obljubila Celovec Nemški Avstriji.

"Arbeiter Zeitung" piše, da so socialisti pričakovali sporazumne ga miru, ki bi zaelil pekoče rane in povdarja, da noče gledati v preteklost, temveč krepko delati za zgradbo socialističnega sveta, ki ne bo poznal nobenih vojn.

### GREY — NOVI ANGLEŠKI POSLANIK V WASHINGTONU.

London, Anglija, 12. avgusta. Jutri bo objavljeno v poslanski zbornici, da bo prihodnji angleški poslanik v Washingtonu baron Grey.

### ČASI SE IZPREMINJAJO.

Boljševiki grozote ali grof šofer.

Protiboljševiki s matrajo za največjo grozoto to, da bodo morali — delati... Zato pa navajajo nekateri dunajski časopisi kot — strašen slučaj to, da potniki, ki prihajajo iz Budimpešte na Dunaj, soglasno potrjujejo dejstvo, da je služil prejšnji ministrski predsednik grof Michael Karolyi pri Beli Kuni kot avtomobilski šofer...

To je grozno... za... oba, kajti če bo vodil Karolyi Kunov avtomobil tako, kot je preje vodil državni voz, bo tudi Kun enako Karolyiju kmalu zavezil in zletel. Vendar pa upajmo, da bo bolje! Časi se izpreminjajo in Karolyi se je z njimi najbrže tudi izpremenil!

Naučil se je morda voziti.

### Eksploatacija bakra.

V Splitu se je uredilo društvo za eksploatacijo bakrenega rudnika v Budiški ravni v Hercegovini. Iz tega rudnika so pred 20. leti Angleži izvažali baker.

mirovni delegati pod imenom: delegati Nemške Avstrije.

# Glas Naroda

najstar. slov. dnevnik v Ameriki

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Priobčja najzanimivejše novice iz celega sveta.

Priobčja romane, povesti, šalo, razno-terosti.

Priobči vse, kar zamore zanimati povprečnega čitatelja.

Razsirjen je po vseh slovenskih nasebinah od Atlantika do Pacifika.

Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote, in Zapadne Slovanske Zveze

Najboljše sredstvo za oglaševanje.

|                   |        |                                |        |
|-------------------|--------|--------------------------------|--------|
| Stane za vse leto | \$4.00 | Za celo leto za mesto New York | \$5.50 |
| Za pol leta       | \$2.50 | Za pol leta                    | \$3.00 |
| Za četrt leta     | \$1.25 | Za četrt leta                  | \$2.00 |

Naročite ga za svoje v starem kraju

|                        |        |
|------------------------|--------|
| Za Evropa za celo leto | \$6.00 |
| Za Evropo za pol leta  | \$3.50 |

Tehnično osobje je organizirano.

**Slovenic Publishing Company**  
82 Cortlandt Street  
New York City





